

Raahen seurakunta

Isossopimus

Tämän sopimuksen allekirjoittajat tahtovat pitää kiinni seuraavista

isosen oikeuksista ja velvollisuuksista:

ISONEN

- osallistuu ohjaajan kanssa sovittuihin rippikoulun tapaamisiin, suunnitteluun ja tehtäväjakoon koko puolen vuoden rippikoulun ajan
- saa ohjaajilta perehdytystä ja riittävästi aikaa valmistautua tehtäviinsä
- saa ohjaajilta tukea ja palautetta
- viettää leirin vapaa-ajan rippikoululaisten kanssa
- saa omaa aikaa silloin kun hänen työpanostaan ei tarvita oppisessioissa tai muussa suunnittelussa
- Isonen nukkuu yöt rippikoulun sääntöjen mukaan
- Isonen pyrkii huomioimaan kaikki tasapuolisesti (ei aloita seurustelua leirillä)
- tekee osuutensa riparin turvallisuuden hyväksi ja kertoo havainnoistaan
- on lojaali ohjaajia ja toisia isosia kohtaan
- ei itse järjestä riparibileitä eikä osallistu sellaisiin (päähteettömyys)
- isonen osallistuu riparilaisen konfirmaatiojuhlaan
- isonen muistaa, että on riparilaiselleen malli myös rippikoulun jälkeen

Olemme keskustelleet yhdessä sopimuksen sisällöstä.

Sitoudumme noudattamaan tämän sopimuksen kaikkia kohtia.

Paikka:

Aika:

isonen

työntekijä

Rippikoulu on paljon muutakin kuin viikon mittainen leiri. Rippikoulu sisältää myös tapaamisia ennen varsinaista leiriä ja leirin jälkeen. Myös ne kuuluvat isosen tehtäviin. Sinun kuuluu osallistua niihin ohjaajien toivomuksen mukaisesti.

Isonen esimerkkinä

Isonen on leirillä esimerkki, ja tämä asettaa Isonen vastuulliselle paikalle. Sinun suhtautumisesi leiriin, muihin työntekijöihin ja ohjelmaan heijastuu ulospäin. Olet lähempänä leiriläisiä kuin työntekijät. Puheesi ja tekemisesi vaikuttavat koko leirin ilmapiiriin. Olet esimerkkinä nuoresta ihmisestä, joka uskoo Jumalaan ja uskaltaa tunnustaa sen.

Sitoudu tehtäviisi ja yhteisiin sääntöihin. Ota vastuu tekemisistäsi.

Ole ajoissa paikalla, tee sinulle uskotut työtehtävät huolellisesti ja ajallaan.

Yritä huomioida tasapuolisesti kaikki leiriläiset.

Isonen on töissä

Leirillä saa ja toisinaan joutuu tekemään töitä erilaisten ihmisten kanssa. Kaikkien kanssa pitää yrittää tulla toimeen. Välillä kaikki tehtävät eivät ole mieluisia, mutta leirin onnistumisen kannalta tärkeitä. Yritä tehdä sinulle vastenmielisetkin tehtävät parhaasi mukaan.

Iosena saat olla oma itsesi, mutta sinun on otettava muutkin huomioon.

Laita vahvuutesi käyttöön ja opettele myös niitä asioita, joissa on vielä kehittämisen varaa.

Saat olla keskeneräinen, kukaan meistä ei ole valmis. Olemme kaikki oppimassa ja kasvamassa.

Leirin aikana saat palautetta, eikä kaikki ole välttämättä pelkkää kiitosta. Palautteen pyrimme antamaan rakentavana, joten ota palaute vastaan kehittymisen kannalta.

Isonen ja usko

Joku uskoo Jumalan olevan lempeä parrakas mies. Toinen uskoo hänen olevan ankara ja rankaiseva. Kolmas uskoo, että Jumala käyttää buutseja, kuuntelee rokkia ja vapaapäivinänsä pelaa rugbyä. Neljäs ei ole lainkaan varma mihin uskoo. Meillä jokaisella on oikeus omaan käsityksemme Jumalasta ja saamme olla uskossamme epävarmoja.

Iosena edustat seurakuntaa ja sinun on seistävä seurakunnan sanoman takana. Olet omalla paikallasi opettamassa samoja asioita kuin työntekijät.

Leirin johtajat

Leirillä leiristä vastuussa on seurakunnan työntekijä. Rippileirillä on yleensä kolme työntekijää. He ohjaavat isosta koko leirin ajan. Koska vastuu on raskas ja päivät pitkiä, myös työntekijät väsyvät. Jos sinusta tuntuu että leirin johtajat tekevät huonoja tai käsittämättömiä päätöksiä, tai eivät käyttäydy asiallisesti, **ota asia puheeksi**. Työntekijöiden on pystyttävä perustelemaan päätöksensä ja sanomisensa. Oma mielipidettä ei tarvitse ilmaista leiriläisille. Johtaja kantaa käskyistään vastuun, ei isonen. Johtajien ja isosten välisiä asioita ei käydä selvittelemään leiriläisten kuullen eikä heidän kanssaan. Läsnä ovat vain ne, joita asia koskee. Tiedonvälitys on leirillä tärkeää, ettei kukaan jää paitsioon siitä mitä leirillä tapahtuu.

Isosen etuoikeudet

Isosella on joitakin etuoikeuksia verrattuna leiriläisiin. Nämä vaihtelevat hieman leireittäin. Yleensä kun leiriläiset ovat tunnilla ja isokset ovat hoitaneet työnsä, on isosella vapaata. Vapaan viettäminen ei kuitenkaan saa häiritä oppitunteja eikä päivärutiineja. Isonen saa käyttää luovuuttaan iltaohjelmissa yms. Isonen saa ilmaisen leirin ja vielä lisäksi vähän palkkaa.

Ryhmien päivärutiinit

Ryhmälläsi on työtehtäviä, jotka täytyy hoitaa. Tehtävät vaihtuvat listan mukaan päivittäin.

Myös isonen osallistuu innostajana ryhmänsä tehtävien suorittamiseen.

Ryhmien tehtävät vaihtelevat hieman leirikohtaisesti, mutta yleensä tehtävinä on ainakin:

Keittiöryhmä: Ryhmä pyyhkii pöydät ruokailujen jälkeen ja auttaa muutenkin tarvittaessa.

Järjestysryhmä: Ryhmä laittaa luokkatilan/salin sellaiseen järjestykseen, mitä milloinkin tarvitaan.

Päivystysryhmä: Huolehtii, että kaikki ovat ajoissa paikalla.

Saunaryhmä: Pitää huolen että sauna on lämmin ajoissa ja että polttopuita on riittävästi.

Ja ettei isosen aika kävisi pitkäksi, leiriläisten oppituntien aikana kehitellään iltaohjelma ja valmistaudutaan työntekijän johdolla isostunteihin ja tarvittaessa muihin mahdollisiin tehtäviin.

Isostuntien ja raamisten avulla on tarkoitus oppia Raamattua, keskustella ja pohdiskella asioita ja tutustua ryhmään. Isostunteihin valmistaudutaan etukäteen työntekijän ohjauksella.

Teemoja voi käsitellä joustavimmin pienessä porukassa, eikä haittaa vaikka juttu menisi hetkeksi sivuraiteille. Ohjaa keskustelu kuitenkin takaisin aiheeseen.

Omaksu itsellesi isosen rooli. Pelkkänä kaverina on hankala ohjata ryhmää.

Esiin saattaa nousta aivan sinulle tuntemattomia asioita. Jos et tiedä vastausta johonkin kysymykseen, lupaa ottaa selvää ja kysy työntekijöiltä seuraavaan isostuntiin mennessä.

Pyri käymään asia loppuun saakka ja pidä kiinni sovitusta vähimmäisajasta.

Pidä huoli ettei ryhmäsi häiritse vielä työskenteleviä ryhmiä.

Iltaohjelmat

Iltaohjelman suunnittelu ja toteutus ovat tärkeä osa isosen tehtäviä. Siihen kannattaa uhrata aikaa reilusti. Iltaohjelman tarkoitus on tutustuttaa porukka toisiinsa, kuluttaa ylimääräistä energiaa ja saada hauska päätös raskaalle työpäivälle.

Iltaohjelmaan voi kuulua esim.: laulua, leikkiä, esityksiä, sketsejä, kuiviksia, kilpailuja ym.

Ohjelman voi rakentaa showtyyppiseksi isolle porukalle tai lämpimäksi yhdessäolohetkeksi pienelle ryhmälle. Iltaohjelma voi olla myös jotain ihan muuta. Jonain iltana voidaan pitää vaihteluksi vaikka rastirata.

Iltaohjelmaa varten kannattaa tehdä ensin ohjelmarunko ja sopia isosten tehtävät. Työntekijä tarkistaa ohjelmarungon ennen ohjelman alkua.

Varaa kaikki tarvittava rekvisiitta ajoissa paikalle.

Ohjelman tulisi olla räväkkydeltään nouseva, mutta loppua kohti rauhoittuva koska iltaohjelman jälkeen on yleensä hartaus. Loppuun kannattaa ottaa siis rauhallisempia juttuja ja lauluja.

Iltaohjelmaan eivät kuulu nolausleikit, vaaralliset leikit, vähemmistöjen tai erilaisuuden pilkkaaminen eikä kaksimielisyydet.

Pyhät hetket

Leirillä erilaiset hartaus- ja hiljentymishetket ovat olennaisia. On aamu- ja iltahartauksia, leirijumiksia, ruokalauluja, rukoushetkiä ym. Nämä tilanteet ovat hiljentymistä, oman itsen ja Jumalan äänen kuulemistä varten. Leiriläiselle hiljentymistilanteet saattavat olla uusia, ja ne saattavat aluksi herättää leiriläisessä hämmentymistä.

Tärkeintä on rauhallisuus, hiljaisuus ja levollisuus, sekä oma luonteva tilanteeseen suhtautuminen.

- * Hämärä rauhoittaa
- * Kynttilä antaa levottomille katseille kiintopisteen
- * Reuhaaminen on rauhoitettu reilusti ennen hartautta
- * Isokset rauhoittamassa omalla olemuksellaan
- * Leiriläiset ohjataan sisälle hiljaa
- * Jokaiselle on järjestetty oma paikka
- * Isokset istumassa eripuolilla hartaustilaa
- * Hartauden kulku on tarvittaessa selitetty edeltä
- * Musiikki on valittu oikein ja tekniikka on hallussa

Turvallisuus ja ensiapu

Leirin alussa kerrotaan leirin yhteiset säännöt. Ne ovat sitä varten, että niitä noudatetaan. Isosena olet omalta osaltasi valvomassa sääntöjen noudattamista.

Joku työntekijöistä on leirin turvallisuuvastaava, hänen puoleen käännetään pienten haavojen ja kipujen kanssa.

Onnettomuustilanteessa:

- * Toimi heti
- * Ilmoita työntekijälle
- * Suojaa lisäonnettomuuksilta
- * Anna ensiapua

Hiljaisuusaika

Leiri on pitkä ja väsyttävä kokemus, ja öinen lepo on kaikille tarpeen. Se ei kuitenkaan ole välttämättä automaatio. Hiljaisuuden eteen on tehtävä joskus paljonkin töitä.

Kun ohjelmassa lukee hiljaisuus, se tarkoittaa sitä, että leiriläiset ovat suorittaneet kaikki asiaan kuuluvat iltatoimet ja ovat omissa huoneissaan yöpuvuissaan.

Leiriläisillä ei ole mitään asiaa muihin huoneisiin, eikä myöskään ulos hiljaisuuden aikana. Pidä silmät ja korvat avoinna, saatat kuulla öisistä suunnitelmista. Vie tieto eteenpäin työntekijöille.

Myös isokset nukkuvat öisin.

Isosen tehtävänä on saada leiriläiset uskomaan että yöllä tosiaan kannattaa nukkua.

Viimeinen yö on usein jännityksen paikka, kun väki tahtoo valvoa. Lähtökohta kuitenkin on, että se on normaali yö siinä missä muutkin.

Isonen ja kurinpito

Joudut valvomaan erilaisia ihmisiä ja huolehtimaan useista tehtävistä.

Et voi olla aina samaa mieltä kaikkien ihmisten kanssa, Jollekin täytyy sanoa ei. Opettele siis sanomaan ei. Napakka, oikeudenmukainen ja tasapuolinen isonen saa porukan kunnioituksen.

Kaikesta epämääräisestä kannattaa aina informoida työntekijää. Jos tulee jotain outoa vastaan, etkä tiedä miten suhtautua, kysy neuvoa työntekijältä.

Jos leiriläinen on levoton, on siihen usein joku syy:

- * Henkilökohtainen syy
- * Pelko tai jännittäminen
- * Koti-ikävä
- * Esiintymisenhalu
- * Villiintymään päässyt ryhmä

Yritä selvittää, mikä on levottomuuden syy. Juttele mistä kenkä puristaa.

Jos sinulla ei ole aikaa jutella leiriläisen kanssa, jollain toisella on.

Älä sorru koskaan henkilökohtaisuuksiin, kun ojennat jotakuta.

Älä mielistele leiriläisiä.

Älä anna erioikeuksia kenellekään – itsellesikään.

Isosten levottomuus lisää leiriläisten levottomuutta.

Työntekijä jakaa rangaistukset – ei isonen.

Isosen puheet ja leiriläisen puheet

Nuorilla (ja vanhemmillakin) on usein tapana tehostaa puhettaan erilaisin voimasanoin. Anna sinä esimerkki hyvästä kielenkäytöstä. Älä käytä kirosanoja puheessasi.

Muista asiallinen keskustelutyyl!

Ihmisille erilaiset asiat voivat olla yllättävän arkoja ja kipeitä. Muista asiallinen keskustelutyyl, älä irvaile tai pilkkaa. On mahdotonta tietää kaikkia asioita joita varoa. Tässä kuitenkin muutamia vaaranpaikkoja, joista keskusteltaessa kannattaa olla varovainen, eikä sanoa mitä sylki suuhun tuo.

- * Seksi ja seksuaaliset vähemmistöt (monelle outo ja epävarma, ehkä vastenmielinenkin asia)
- * Avioero (perheessä tai lähipiirissä)
- * Alkoholismi (perheessä tai lähipiirissä)
- * Vammaisuus
- * Vähemmistöryhmät
- * Kuolema, helvetti
- * Koulumenestys tai – menestymättömyys

Isonen ja ihastuminen

Ethän pönkitä itsetuntoasi pyrkimällä hurmaamaan leiriläisiä!

Jos huomaat, että joku on ihastunut sinuun, älä elätä turhia toiveita.

Ihastuminen voi näkyä villiintymisenä, mielistelynä tai jopa lääppimisenä. Kenenkään ei tarvitse sietää sellaista. Voit yrittää keskustella leiriläisen kanssa, mutta älä nolaa häntä.

Työntekijän kanssa kannattaa myös konsultoida.

Kun isonen väsy

Isosen taakka saattaa joskus tuntua raskaalta. Pitkä leiri, monet tehtävät, hälinä, ja leirin ”hermolla oleminen” voivat saada isosen tuntemaan, että takki on aivan tyhjä. Kaverit ärsyttävät, eikä huvittaisi tehdä mitään. Älä kuitenkaan pura väsymystäsi tai ahdistustasi leiriläisiin. Vaikka he ovat joskus rasittavia, ei leiriläinen ymmärrä, miksi olet pahalla tuulella. Kerro palaverissa rehellisesti miltä tuntuu. Kun leirin johto tietää tilanteesi, on siihen helpompi löytää ratkaisuja.

Leirin viimeiset hetket

Leirin lähestyessä loppuaan myös haikeus lisääntyy. Tulee mieleen, että kohta tämä kaikki on ohi. Muistathan, että, ei elämä lopu leiriin eikä kaverit katoa mihinkään. Itse asiassa leiri on vasta paljon alku. Tunteita saa toki tuoda esiin, mutta pysy isosen roolissasi loppuun saakka ja pyri hillitsemään liiallisia tunteenpurkauksia.

Konfirmaatio

Konfirmaatio on rippikoulun päätösjuhla ja tärkeä päivä nuorelle ja hänen perheelleen. Konfirmaatio saattaa jännittää ja jopa vähän pelottaakin nuorta. Jälleen isosen tuki ja esimerkki on tärkeää. Muista, että kyseessä on suuri juhla, jota pitää kunnioittaa asiaankuuluvalla käytöksellä. Edustat konfirmaatiossa seurakuntaa, käyttäydy ja pukeudu sen mukaisesti. Konfirmaatiokierrokselle lähdetään, jos kutsuja tulee. Isosen tehtävä ei kuitenkaan ole mainostaa tai kerätä kutsuja. Jos kierrokselle lähdetään, muista korrekti käytös.